

Natur & friluftsråd 26/3-19 kl 18-20

Plats: Selångers Pilgrimscenter, vid Selångers kyrka.

MOF	Leenene Karlsson
Kultur- och fritidsförvaltningen (KoF)	Anders Erlandsson
Miljökontoret (MK)	Helena Brus
Sundsvalls Orienteringsklubb (SOK)	Ingrid Nylander Wiklander
Sundsvalls mykologiska förening (MYKO)	Jessica Andersson
Mingen Skrångstasjön intresseförening (MSI)	Lotte Nord
Medelpads botaniska förening (MBF)	Jan Olof Tedebrand
Svenska Turistföreningen Sundsvall-Ånge (STF)	Anders Norberg
SK Vidar	Kenneth Wiklander
Expedition Altitud (XA)	Eva-Lena Nord
Naturskyddsföreningen	Marina Andersson

Anteckningar

1. Selångers Pilgrimscenter och S:t Olavsleden

Helen Westerlind, diakon i församlingen välkomnar oss och berättar med stor inlevelse historien om Olof II Haraldsson (S:t Olof/Olav den helige). En historia som knyter samman Sverige och Norge. Olof föddes 995 i Norge. Under den här tiden startade övergången från asatro till kristendom. Olof var till en början en framgångsrik viking, men han döper sig och blir kristen i Normandie. Han vart Norges kung 1015. För att göra en lång historia kort blir det så att Olof gifter sig med Olof Skötkonungs dotter Ingegerd, Olof Skötkonung var Sveriges första kristna kung. Den förlovningen bryts dock och Olof förlovar sig i stället med Skötkonungs andra dotter, Astrid. År 1028 lämnar han Norge men söker sig tillbaka till Norge tillsammans med svenska rekryter, till Verdalen i Norge för att kristna folket. I Verdalen mötte han en här bestående av över 6000 man. Olofs styrka på några hundra man stod sig slätt i striden som kallas slaget vid Stiklestad. Kung Olof omkommer i slaget vid Stiklestad den 29 juli 1030. Olof begravdes intill slagfältet. Efter hans död tycktes flera underverk ske i närheten av hans begravningsplats. Rykten cirkulerade om att han var ett helgon. Efter en tid grävde man upp graven och fann Olofs kropp vara lika rosigt och frisk som när han dog. Det såg man som ett tecken på att han var helig. Kroppen flyttades till Nidaros, där man lät bygga Nidarosdomen. I Stiklestad uppförs en kyrka på den plats Olof dödades. Den svarta sten som han segnade ner över, blev inbyggd i altaret. Olof är den mest kända personen i Norge. Han helgonförklarades av påven.

Pilgrimsvandringar startade under tiden för Sveriges kristnande 800-1100. Ordet pilgrim betyder främling på latin. Till en början vandrade man till Jerusalem och den heliga gravens kyrka. Men även till S:t Olofs grav i Nidaros.

Pilgrimsvandringen var från början något man skulle göra för att söka syndernas förlåtelse. Det var präster som kontrollerade att man genomfört sin pilgrimsvandring. Som bevis för att man genomfört sin vandring skulle man ha med sig en souvenir från den heliga platsen tillbaka till prästen. När man gjort denna vandring kunde man till exempel få 30 dagars

mindre tid i skärselden. Nu pilgrimsvandrar man mesta av andra anledningar, för upplevelsen och naturen. Pilgrimscenter i Selånger är början på S:t Olavsleden. Centret är uppfört i församlingens gamla ladugård. Som en gång hyst 27 kor, 24 hästar och flertalet höns. Den hade länge varit ett förrådsutrymme. Innan de beslutades att centret skulle byggas bildades ett aktiebolag som är skilt från församlingen. I församlingen är ”allt” gratis. Så är det inte i centret.

Helen Ersson (KPMG) har hjälpt till med att hitta pengar att bygga upp centret. Norge har redan 2 pilgrimscenter ett i Stiklestad och ett i Nidaros. Det finns ett antal knutpunkter efter vägen bland annat Borgsjö och Bräcke. 2030 blir det ett 1000-års jubileum efter slaget vid Stiklestad.

De kommer närmast att satsa på att utveckla sträckan i Sundsvall vid fjärden med information och filmer. De kommer översätta till tyska och engelska. De samarbetar med SÖT-projekt som förhoppningsvis kommer att hjälpa till med att utvecklar tekniken. Mycket kommer handla om hur samhället har påverkats i och med landhöjningen. De ska samarbeta med Sundsvall museum. Och 2021 ska allt vara klart för invigning.

2. Fika

Vi fikar i pilgrimscenters eget fik.

De har öppet

mån-fre 9-17

lör 11-17

sön 12-17

3. Aktiviteter

Sundsvalls friluftsfestival-Anders har skickat ut en enkät. Fyll gärna i den och kom med synpunkter. Så vi kan förbättra oss till nästa år.

Skogens dag: Det blir den 15 september i år. Vi ska försöka hitta ett nytt namn med anknytning till natur. Kan Naturfestival vara ett bra alternativ? Det skulle kunna locka fler. Många tyckte förslaget var bra.

Vad anser föreningarna om att ha det på våren istället för hösten? Det ser lite olika ut men många har egna aktiviteter då, och har svårt att hinna med ytterligare en aktivitet. Vi får undersöka saken vidare, men övervägande del av de deltagande på kvällens möte vill ha det under hösten.

Ett förslag skulle vara att Rådet finns med under Leva Bo mässan som är på våren.

4. LONA

Naturvårdsverket har fått minskade anslag efter höstens nya budget. Så det blev inga pengar till nya LONA-projekt i år.

Naturskyddsföreningen framför att kommunen borde spara pengar på att omvandla gräsmattor till ängsmarker. Det blir nytta för den biologiska mångfalden samtidigt som man inte behöver sköta om marken på samma sätt.

Vi tar med oss det önskemålet till parkavdelningen. Annars kan man själv kontakta SBK-parkavdelningen om man har liknande synpunkter. Det är bra om det kommer från fler håll.

5. Kommande möten

Vi planerar för en utflykt till Örnsköldsvik och träff med deras natur- och friluftsråd. Vad är bäst en vardag eller helgdag? Anders får skicka ut förslag på ett antal olika datum. Så får man se till att svara snabbt vilka som passar och ej, så tar vi det datum som passar flest. Sen bokar vi in med Ö-viks kommun. Det blir maj-möte samtidigt.

Vi kommer att titta på deras arbete och ”platser”. Någon gång i slutet av maj eller början på juni. Ö-vik vill själva visa upp en välbesökt plats vid kusten. Skulle också vara trevligt att besöka Skuleskogens nationalpark samtidigt. Önskemål finns också på att få lyssna på Jerry Engström, friluftsbym.

KoF har fått 8 miljoner för en terrängcykelsatsning, med villkor att Tillväxtverket anslår lika mycket.

Kommande möten: tisdag 27 augusti, onsdag 25 september, tisdag 22 oktober, onsdag 4 december.

6. Information från kommunen

- Nya förslag på ny E14, gå in lämna synpunkter till Trafikverket senast 4 april.
- Sommarjobbare ska få syssla med skyltning av spår och leder i sommar. Har ni förslag på sommarjobbare så ska man säga att de söker på kommunens hemsida. Fråga: Kommer MittNordenleden att rustas då? Inget som är aktuellt nu.
- Jobbet med ny Översiktsplan över Sundsvalls kommun har påbörjats.
- Vi vill ha in förslag till Miljöhjältar, meddela era kandidater innan 5 maj. Susanne Olofsson fick stipendiet förra året på 15000:-. Vi vill ha motivering och kontaktuppgifter till personen till miljonmnden@sundsvall.se. Det kan vara en person, förening eller företag som gjort något bra för miljön i Sundsvall.

7. Information mellan medlemmar

SOK: släpper hitta ut 17 maj i år. Kartan finns att hämta ut Kulturmagasinet/Sundsvalls kommun/visit Sundsvall/och hos annonsörer mfl.

STF: Planering av höstprogrammet pågår nu och funderar på vandring. Lage Sandgren Klampenborg. Centralt gått ut med rädsla fjälleder. Nya budgeten har gjort att Naturvårdsverket har kapat av underhållet av leder i fjällen. Kommer bli konsekvenser för folk som vill vandra.

Jessica Andersson berättar om facebookgruppen Vandringsleder i Sverige. Gratis att dela med sig av sina leder. Vad är naturvärdena mm. Gå in och bli medlem!

Botaniska: 25 maj är det biologiska mångfaldens dag. Då ska de inventera blåsippor mm i Granloholmsskogen. 9 juni ska de besöka Kårböle och titta på den brandpåverkade skogen, bland annat växer svedjenäva endast efter en brand.

XA: Har haft en period med lite aktivitet. Den 2 april börjar prova på, det är första tisdagen varje månad med åldersgräns på 6 år. Gratis att låna utrustning. Man kan följa Altituds FB där annonseras alla händelser. De arrangerar även klätterdag: Fritid för alla, målgruppen är ungdomar med funktionsvariationer som får komma och prova på.

Naturskyddsföreningen: 6 april klädbytdagar på kulturmagasinet. 4 maj är det Nordiska kusträddardagen, det går ut på att man ska hitta en bit vid kusten att rensa skräp. Man kan få plastpåsar från Håll Sverige rent om man är över 15 personer som går ihop. NSF undrar om kommunen kan vara med på detta på något vis. Vi får titta hur det ser ut och vad man kan göra.

MSI: Är med Njurundaföretagarna på Leva Bo mässan. Temat, Vandring på en pinne. Njurunda företagarna har dragit igång ett på projekt på Gumsekullen bland annat för att uppmärksamma Carl Von Linné. Lupinerna tar över där, det måste göras något för att uppmärksamma det. De kommer även att samarbeta med andra föreningar vid sina vandringar. Alltid den 1:a varje månad kl:13.00.

Geologerna ska vara med den 1 maj. De går till Juniskär med geologerna Sven och Krister.

1 juni Galtström med Andreas Aronsson, det blir om salamandrar.

1 juli till Skatan med Ulrika Stenbäck som berättar om historien.

1 augusti Agnetha Toomingas från botaniska föreningen, de går till hemliga Bergastenen. Kanske att det blir några extra vandringar, inte bestämt än.

MOF: Ugglyssning uteblev i år för det var ett dåligt gnagar-år. Tisdagar har de sina träffar. Men kommer snart igång med exkursioner i vår.

SK Vidar: Nu på Söndag är sista söndagen för i år. Har varit en bra vinter. Vandringsstigarna har varit upp trampade hela vintern. Börjar snart planera inför hösten.

8. Övriga frågor

Vi skulle behöva ha en gemensam kontaktlista för att kunna samarbeta lättare. Anders försöker fixa med detta och godkännande för GDPR.